

ICO
Pernilla Trägårdh
4350

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet UD2016/09273/IU

1 Sammanfattning

SCB välkomnar regeringens förslag till Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet. Regeringen lyfter i skrivelsen fram det svenska utvecklingssamarbetet i relation till de nya utvecklingsramverken, däribland Agenda 2030. Den svenska regeringen har höga ambitioner och vill inta en ledande roll i det internationella arbetet. För ett framgångsrikt arbete med Agenda 2030 anser SCB att skrivningarna i Policyramverket behöver lyfta fram och synliggöra statsbyggande med fokus på offentlig förvaltning och de komparativa fördelar Sverige har i att bistå i utveckling av kapacitet och kunnande inom detta område i samarbetsländerna. SCB anser att ett systemtänk bör eftersträvas, med fokus på uppbyggnad och utveckling av de centrala funktionerna inom ländernas offentliga förvaltning kopplat till genomförandet av Agenda 2030; däribland statistik, skatt, revision, offentlig finansiell styrning och rättstatens institutioner. Myndighetssamarbeten bör utgöra en integrerad del i detta arbete.

2 Allmänna synpunkter

Svenska myndigheter har en god samarbetsvana och har under lång tid förädlat sin sakkunskap, sin förvaltning och sitt sätt att styra verksamheten för att idag kunna visa upp en av världens mest effektiva statsförvaltningar. Det internationella kontaktnätet är omfattande och svensk statsförvaltning har ett gott internationellt renommé. Kapacitetsutveckling med utgångspunkt i tematisk expertis, förvaltning, ledning och styrning i kombination med ett högt förtroende för svenska statstjänstemän i de svenska samarbetsländerna utgör en unik tillgång i det svenska utvecklingssamarbetet. Tillsammans med insatser från civilsamhället och näringslivet utgör detta fundamentet och mervärdet i genomförandet av det svenska utvecklingssamarbetet.

Oberoende studier ger vid handen att Sverige under det senaste decenniet fokuserat på globala och regionala instrument och organisat-

ioner liksom på civila samhället och näringslivet, medan långsiktiga satsningar på kapacitetsutveckling inom offentlig förvaltning, inklusive medverkan från svenska myndigheter, har minskat. Se NCG:s utvärdering *"Sida's Support to Public Administration & Institutional Capacity Development 2003-2015: Perspectives, Evidence and Lessons Learned"* samt Matt Andrews studie *"Has Sweden injected realism into public financial management reforms in partner countries?"* från Expertgruppen för biståndsanalys, EBA 2015.

SCB anser att en mer uttalad strävan till en ökad jämvikt på aktörssidan i det svenska utvecklingssamarbetet vore strategiskt för att ytterligare stärka genomförandet av det svenska policyramverket i linje med Agenda 2030. Att nyttja svenska myndigheters kompetens i arbetet med att stärka och utveckla kapacitet och kunskaper hos systemmyndigheter i den offentliga förvaltningen i ett samarbetsland är många gånger strategiskt. Fortsatta satsningar på representativa och ansvarsutkrävande aktörer inom det civila samhället samt förutsättningar för ett gynnsamt klimat för handel, investeringar och företag underlättas om staten utvecklas och stärks i sin roll. Med en ökad jämvikt mellan svenska aktörer skulle svensk offentlig förvaltning kunna lyftas fram, ges möjligheter att arbeta långsiktigt och strategiskt med systerinstitutioner och därmed kunna nyttjas sida vid sida av redan etablerade satsningar på civilsamhällesorganisationer, akademi och näringsliv. Det skulle, förutom att inkludera synergi- och samordningseffekter mellan svenska och inhemska aktörers arbete och de resultat som ska nås, också kunna bidra till ytterligare fokus på relationerna och arbetet bortom biståndet.

3 Specifika synpunkter

3.1 Utvecklingsdagordningen i en föränderlig värld (2)

Under rubriken *Framtida möjligheter och utmaningar i en omvärld i förändring* finns ett kort resonemang om kapacitetsbrister hos världens fattiga länder (sid 6 men även sid 11). Termer som används för att beskriva utvecklingen inom staten är institutioner, offentliga institutioner, förvaltning och statlig förvaltning. SCB föreslår att termen *offentlig förvaltning* ersätter samtliga nuvarande termer för att tydliggöra vad som avses och för att också särskilja området från politiskt beslutande församlingar.

3.2 Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning (4)

SCB välkomnar länkar till Agenda 2030 inom samtliga tematiska om-

råden under Policyramverket. Statens roll, dess kapacitet och hur kapacitetsutveckling som metod kan och bör stärka offentlig förvaltning beskrivs under flera av de tematiska inriktningarna (internationell handel, miljö och klimat, inkluderande ekonomisk utveckling, jämlik hälsa, utbildning och forskning) medan det saknas i andra. SCB anser att Policyramverket skulle tjäna på att resonemang om statens roll, kapacitet och kapacitetsutveckling som metod också lyfts fram under avsnitten *Demokrati och mänskliga rättigheter*, *Global jämställdhet*, *Fredliga och inkluderande samhällen*.

3.3 Centrala principer och utgångspunkter i svenskt utvecklingssamarbete (6)

SCB välkomnar skrivningarna i Policyramverket som pekar på att en förutsättning för att samarbetsländerna ska kunna hantera aktuella utvecklingsutmaningar är kapacitetsutveckling och institutionsutveckling. SCB föreslår därför att skrivningarna om kapacitetsutveckling på sidan 44-45 utökas med ett tydliggörande av att kapacitetsutveckling behöver utgå från långsiktighet och bärkraft där samarbetsparten i det aktuella landet/regionen också stärks i sin institutionella förmåga att ta emot och internalisera ny kunskap och nya metoder. SCB anser också att kapacitetsutveckling inom offentlig förvaltning är mer än tekniskt samarbete och utbyten då det syftar till att utveckla förmågan hos samarbetsparten att utföra sitt mandat på ett mer effektivt sätt. Det handlar därtill om grundläggande principer för verksamhetens bedrivande av typen opartiskhet, saklighet, likabehandling och oväld i alla delar av den offentliga förvaltningen inklusive den del som producerar tjänster åt medborgarna.

Absorptionskapaciteten inom offentlig förvaltning liksom samarbetet inom staten i samarbetsländerna är inte sällan svagt eller otillräckligt för att åstadkomma bärkraftiga resultat. Ett strategiskt systemtänk inom kapacitetsutveckling är därför relevant för utvecklingssamarbetet inom offentlig förvaltning inkl. myndighetssamarbeten. Ska ett skattesystem utvecklas och stärkas behövs mer än fokus på skatteuppbörd och skattemyndighet. Kopplingarna och synergieffekterna till kapacitetsutveckling inom statistik, revision, lantmäteri, offentlig finansiell styrning, parlament och rättssystemet behöver synliggöras.

I slutet av Policyramverket beskrivs vikten av öppenhet och behovet av tillgänglig information i samarbetsländerna, också det med koppling till Agenda 2030. SCB instämmer i att bristen på tillförlitlig data och statistik försvårar resultatuppföljning i många länder. För att underlätta transparens och ansvarsutkrävande behövs statistik i linje med FN:s principer om officiell statistik. I praktiken innebär det att ländernas egen förmåga att sätta upp och utveckla statistiksystem är

en central beståndsdel i en fungerande demokrati. Den officiella statistiken i ett land ger beslutsfattare och andra användare av statistik tillgång till fakta för att kunna fatta beslut, följa upp och mäta utveckling över tid i enlighet med internationellt överenskomna standards och metoder. SCB föreslår därför att skrivningarna i Policyramverket sidan 47 utvecklas med en mening om att som ett led i att verka för öppenhet, information och ansvarsutkrävande i relation till genomförandet av Agenda 2030 ska det svenska utvecklingssamarbetet bidra till att ländernas egna statistiksystem och statistikmyndigheter stärks.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Stefan Lundgren i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, tf chefsjurist Saadia Aitattaleb, samt biträdande avdelningschef Cecilia Westström, föredragande.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Stefan Lundgren

Cecilia Westström

Kopia till:
LG
Enhetschefer
ICO